

FRANCHISING

FRANCHISING: En geniş anlamıyla, başarılı bir markanın isim hakkının kullanılmasıdır. Birbirinin kopyası olan firmaların, mal ve hizmet dağıtımına yönelik olarak belli bir bedel karşılığında söz konusu marka ve sistemin sahibi olan franchisor firma ile girmiş oldukları bağımsız bir ticari ilişki türüdür.

Kısacası, franchising, ürünlerin veya hizmetlerin dağıtılması metodudur.

Bir franchising düzeninde iki taraf bulunur:

1. Franchisor
2. Franchisee

FRANCHISING VERENİN AVANTAJLARI:

Franchising veren firma, bulunduğu sistemi belli şartlar dahilinde franchising alana kullandırarak kazanç sağlar.

Franchisor hiçbir altyapı, kuruluş ve sabit masraf yapmaz. İşletme giderleri ve personel giderleri olmaz. Kurulan firmanın hiçbir idari ve işletme problemi ile ilgilenmez. Yalnızca idari ve işletme prensiplerini ortaya koyarak yol gösterici olur.

Franchisor hiçbir gideri olmamasına rağmen franchisee'den gelir elde eder. Bu gelir:

- Başlangıçta tahakkuk ettirilecek isim hakkı bedeli
- Mal satış karı veya ciro üzerinden belli bir oranda alınacak bedel olacaktır.

FRANCHISING VERENİN DEZAVANTAJLARI:

İmaj ve ismin, franchisee'nin bir hatası yüzünden yok olması olasılığı vardır. Bu riski ortadan kaldırmak için çok etkili bir kontrol mekanizması kurulmalıdır.

Franchisor'ın çeşitli adlar altında alacağı ücretleri alamama riski vardır. Bu riski yok etmek için franchisee'nin nakit akımını kontrol edici bir mekanizma kurulmalıdır.

Tüm dünyada olan teknik vesair gelişmelerle yenilikleri takip etmek gerekir. Aksi takdirde, güncelliğin gerisinde kalma riski vardır.

Franchising verilen yörelerin şartlarına göre esnek davranacak bir yapıda olmak gerekir.

SİSTEMİN İŞLEYİŞİ:

Franchisor, franchisee'ye ismini kullanma hakkı verecektir. Bu nedenle, kendi isminin kullanıldığı bütün işyerlerindeki düzenin aynı olması, hem sistemin takibi, hem de düzgün işleyişi bakımından önemlidir.

FRANCHISING SÖZLEŞMELERİ:

Bu sözleşmeler, kendine özgü bir yapıya sahiptir. Türk hukukunda franchising sözleşmeleri iki tarafın özgür iradeleri ve sistemi devam ettirebilmek için düşündükleri prensiplerin bir araya getirilmesi ile oluşmaktadır.

MUHASEBE DÜZENİ:

Sisteme üye olan bütün kuruluşların muhasebe sistemlerinin aynı olması gerekir.

Muhasebe düzeni franchisor tarafından yaratılmalı ve franchisee'ye verilmelidir.